

Ny lufthavnsplan er infrastrukturel nonsens

Børsen den 5 juli 2017

Transportminister Ole Birk Olesen (LA) præsenterede forleden dag regeringens nye luftfartsstrategi, der trods ministerens partitilhør er alt andet end liberal.

Et hovedpunkt i strategien er, at ministeren mener, at Københavns Lufthavne skal drive sin forretning på en anden måde. Den særlige måde, staten regulerer lufthavnen, tillader, at den også effektivt blander sig i driften gennem detailreguleringer. Set fra en samfundsøkonomisk vinkel er den slags industripolitik, som Olesen planlægger at bedrive, en meget dårlig idé.

For lufthavnen selv, hvor størstedelen er på australsk-canadiske hænder, mens den danske stat stadig ejer 39 pct., er det en bekymrende nyhed, at politikerne igen begynder at blande sig aktivt.

Lufthavnen er generelt en veldrevet forretning, men hvis et mål om 40 millioner årlige passagerer skal nås, kræver det større investeringer. Skal den også pludseligt håndtere den usikkerhed, der kommer af varierende krav, der blæser for politiske vinde, er situationen hurtigt anderledes negativ.

Omvendt er SAS stærkt tilfredse, hvilket ikke burde overraske. Olesens politiske krav om at flytte indtægter rundt fører til, at firmaet får et implicit subsidie i Kastrup. Strategien indebærer således, at man forsøger at omfordele fra ét delvist statsejet selskab til et andet, der er effektivt nødlidende. Det er ofte populær politik, men frygteligt dårlig økonomi, der belønner de ringeste statslige selskaber.

Det største problem ved strategien er dog, at den hviler på en idé om, at Kastrup er central for landets virksomheder. Her overser Olesen, at de tre jyske lufthavne i Billund, Aalborg og Aarhus sidste år havde fem millioner passagerer. En stor del af den danske turisme serviceres fra Kastrup, men kernen af dansk industri ligger i Østjylland - tættere på Billund. Det ses tydeligt i driften, hvor Billund tilbyder 15 daglige afgangene til Amsterdam, Frankfurt og London, men kun tre til Kastrup.

En væsentlig detalje, som Olesen - der pudsigt nok er vokset op i Agerskov midt i Sønderjylland - glemmer, er, at næsten en halv million mennesker i Syd- og Sønderjylland bor tættere på Hamborgs lufthavn end på Kastrup. Det samme gælder deres arbejdspladser og dermed den internationale kontakt, firmaerne har. Er idéen bag regeringens industripolitik at hjælpe danske produktionsvirksomheder, skævvrider politikken derfor landet endnu mere.

Regeringens hovedargument for at regulere Kastrups drift er, at den sikrer dens monopol og derfor har ret til at kræve særlige "bidrag" til samfundet.

Mens det ville give bedre mening at investere i hurtigere adgang til Sturup ved Malmø, Billund eller Hamborg og dermed opløse monopolstatussen, ville det dog næppe være populært hos særinteresserne i regionsrådet, hos SAS og hos de mange vælgere i hovedstaden, der ikke stemmer på regeringen. Politik trumfer igen fornuft.

Christian Bjørnskov